

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

R. van Os van den Abeelen
BEL/OMB

Telefoonnummer +31235143678
roos.van.os.van.den.abeelen@noord-
holland.nl

1 | 5

Verzenddatum

– 8 NOV. 2023

Kenmerk

2135139/2135146

Uw kenmerk

x

Betreft: Actualisatie Actieprogramma Klimaat

Geachte leden,

In mei 2023 ontving u een brief PS (ref. 2012796/2012800) over de afronding van het Actieprogramma Klimaat 2020–2023 (APK) in Noord-Holland. Het APK was gericht op het verminderen van broeikasgassen en kwam voort uit het Coalitieakkoord 'Duurzaam Doorpakken'. De brief bevatte informatie over de belangrijkste resultaten van het APK, gegroepeerd naar de vijf sectoren/transitiepaden uit het landelijke Klimaatakkoord. Daarnaast benadrukte de brief de noodzaak om het APK te actualiseren in lijn met aangescherpte ambities en landelijke ontwikkelingen en de wenselijkheid om doelmatiger en doeltreffender te sturen op de broeikasgasreductie. Een actualisatie maakt het ook mogelijk om de geleerde lessen van de afgelopen jaren in de praktijk te brengen.

Deze brief gaat over de aanstaande actualisatie van het APK. We gaan in op doelen en ambities, aandachtspunten, uitgangspunten, de planning en de wijze waarop we PS willen betrekken. Ook komen we terug op een aantal openstaande vragen en toezeggingen naar aanleiding van de moties M200–2022 (Klimaatbegroting) en M201–2022 (Opbrengsten Klimaatbeleid) en de meest recente PS-vergadering waar de actualisatie en het provinciale klimaatbeleid meer algemeen aan bod kwamen (oktober 2023).

Klimaatambities in 'Verbindend Vooruit'

Het huidige Coalitieakkoord 'Verbindend Vooruit' zet de provinciale ambities op het gebied van klimaat en energie uiteen. Hoewel klimaatadaptatie onderdeel is van het klimaatbeleid, gaat deze brief en de actualisatie van het APK om mitigatie van klimaatverandering, het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen. Uiteraard benutten we

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

waar mogelijk synergiën tussen adaptatie en mitigatie en brengen we tegenstrijdigheden in beeld.

Doelen en ambities

Voor de reductie van broeikasgassen committeert de provincie Noord-Holland zich aan het landelijk Klimaatakkoord en de nationale afspraken om voor 2030 de CO₂-uitstoot met 55% te reduceren ten opzichte van 1990.

Om de broeikasgasuitstoot te verminderen beperkt het Coalitieakkoord zich niet tot de energietransitie, maar strekt zich ook uit tot de transitiepaden/sectoren uit het Klimaatakkoord: verduurzaming van mobiliteit, de gebouwde omgeving, industrie, energieopwekking, landbouw en landgebruik. Het aanpassen van de energie-infrastructuur is daarbij een belangrijke randvoorwaarde.

Het APK wordt herzien en aangevuld met maatregelen die helpen om de klimaatdoelen te halen. Daarbij monitoren we de komende jaren onze resultaten, zoals aangegeven in het Coalitieakkoord, en sturen we bij waar nodig.

Aandachtspunten uit APK 2020–2023 en CO₂-impactanalyse

De afronding van het APK 2020–2023 en de CO₂-impactanalyse door Berenschot in 2022 brachten enkele belangrijke aandachtspunten naar voren.

Ten eerste: ook al heeft het APK veel opgeleverd en in beweging gezet, de CO₂-impactanalyse maakte duidelijk dat er meer nodig is om de klimaatdoelen te behalen. Een belangrijke observatie was dat er een heldere verbinding ontbrak tussen de gestelde klimaatdoelen en de inzet van specifieke maatregelen. De focus van het APK lag vooral op energietransitie – daardoor bleven mogelijkheden voor CO₂-reductie onbenut en buiten beeld, zoals systeemverandering in de economie en mobiliteit of CO₂-opslag in bomen en bodem.

Ten tweede: de nadruk lag de afgelopen jaren vooral op beleidsvorming en minder op de daadwerkelijke uitvoering van het beleid, met uitzondering van de Regionale Energie Strategieën (RES).

Contouren nieuw APK 2030/2050

In de actualisatie adresseren we bovenstaande aandachtspunten. Daarmee leggen we een basis voor een meer doelgerichte aanpak van het klimaatbeleid. We werken met de volgende uitgangspunten:

1. We definiëren een heldere provinciale klimaatambitie door duidelijke doelen en resultaten vast te stellen in lijn met de Klimaatwet. Hierbij houden we rekening met de specifieke

provinciale context. Als leidraad om het klimaatbeleid uit te voeren, distilleren we belangrijke principes uit het Coalitieakkoord. Denk aan betaalbaarheid/rechtvaardigheid, draagvlak/lokale betrokkenheid, gezonde leefomgeving en integraliteit.

2. Conform motie M200-2022 werken we aan een cyclische beleidsaanpak. Met deze 'klimaatbeleidscyclus' monitoren we de voortgang richting klimaatdoelen en sturen we bij indien nodig. Hierbij sluiten we aan bij de methodiek van de landelijke Klimaat- en Energieverkenning (KEV) door het Planbureau van de Leefomgeving. In IPO-verband is hiervoor een provinciale afgeleide in ontwikkeling.
3. Door een strategische evaluatie- en onderzoeksagenda uit te voeren, investeren we in kennisontwikkeling en innovatie. Door strategische communicatie en participatie bevorderen we bewustwording.
4. We bevorderen integraliteit, zoals aangegeven in motie M201-2022 (Opbrengsten klimaatbeleid). Dat betekent dat we samenhang brengen tussen het klimaatbeleid en andere maatschappelijke opgaven en naar synergie streven in het realiseren van gewenste effecten.
5. We streven ernaar klimaatdoelen in de uitvoering van verschillende portefeuilles te integreren. Zo richten we ons op effectievere uitvoeringsvormen.

Voor bovenstaande uitgangspunten is het belangrijk en nodig om duidelijk onderscheid te maken tussen sturen op broeikasgasreductie binnen de provincie en de bijdrage van de provincie aan deze reductie. De eigen organisatie klimaatneutraal maken is een resultaatverplichting. In de andere gevallen betreft het vooral inspanningsverplichtingen. Immers, als provincie zijn we in veel opzichten afhankelijk van het Rijk en andere partners - dat vraagt om heldere afspraken en effectieve afstemming en samenwerking.

We vertrouwen erop dat we met bovenstaande voldoende tegemoetkomen aan de toezeggingen gedaan door gedeputeerde Kocken tijdens de PS-vergadering van 10 juli 2023 en verder vervolg geven aan moties M200-2022 (Klimaatbegroting) en M201-2022 (Opbrengsten Klimaatbeleid).

Planning en betrokkenheid PS en derden

Het komende half jaar werken we het nieuwe Actieprogramma Klimaat 2030/2050 uit. Zoals gedeputeerde Kocken onlangs heeft aangegeven (PS van 9 oktober 2023), lijkt het ons waardevol om met u in gesprek te gaan over de conceptversie van dit nieuwe APK.

We willen graag benadrukken dat het APK 2030/2050 een dynamisch document is dat geregeld wordt herzien in afstemming met het IPO/Rijk en in lijn met de voorgenomen klimaatbeleidscyclus.

We hebben vertrouwen dat we u met deze brief voldoende hebben geïnformeerd en zien uit naar prettige en constructieve samenwerking op dit belangrijke onderwerp.

Hoogachtend,

provinciesecretaris

M.J.H. van Kuijk

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

Overzicht rapportages over het APK aan Provinciale Staten:

- Eindrapportage uitvoering Actieprogramma Klimaat 2020–2023 (2012796/2012801)
- De APK–voortgangsrapportage 2020–2021 (Bijlage PS–brief 1434025/1772837) die in de commissie Ruimte, Wonen en Klimaat van 10 februari 2022 besproken is.
- Memo Verkenning gevolgen 55% reductiedoel en Fit for 55 (Bijlage PS Brief 1434025/1772837) geven aan om in een eventuele actualisatie of herijking van het APK het huidige klimaatbeleid van het Rijk te betrekken.
- De CO₂–impactanalyse 2022 en Quick Scan ‘Duiding van Europees en landelijk klimaatbeleid en wetgeving in de provincie Noord–Holland’ uitgevoerd door Adviesbureau Berenschot. (Bijlagen PS–brief 1893208/1893211).

In navolging van de bespreking van de CO₂–impactanalyse op 14 november 2022 heeft Adviesbureau Berenschot op verzoek van PS aanvullend twee verkenningen uitgevoerd (Bijlagen PS–brief 1970034/1970039):

- Rapport ‘Maatregelen voor additionele CO₂–reductie’ verkenning voor de provincie Noord–Holland;
- Rapport ‘Klimaatbegroting en Synergiën van klimaatbeleid’.

- De Endterm review Coalitieakkoord (Bijlage PS-brief 1974275/1974281) met daarin de voortgang en resultaten op het gebied van Klimaat en Energie uit het Coalitieakkoord.
- Onderzoeksrapport naar provinciale ondersteuning gemeenten uitgevoerd door Adviesbureau VINU (Bijlage PS-brief 1973471/1073476 dd 22/2/2023)